

11.6.2024

Julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekninen osasto

Digitalisaation ja datatalouden strateginen yhteistyöryhmä

Aika	tiistaina 11.6.2024 klo 9.02 – 11.00	
Paikka	Hybridikokous, nh. Pullonkaula, Mariankatu 9, <i>etäkokoustiedot kalenterikutsussa</i>	
Osallistujat		
	Susanna Huovinen	alivaltiosihteeri, valtiovarainministeriö (puheenjohtaja), puheenjohtaja klo 9.02-10.49
	Jarkko Levasma	ICT-johtaja, valtiovarainministeriö (varapuheenjohtaja), puheenjohtaja klo 10.49-11.00
	Laura Eiro	ylivohtaja, liikenne ja viestintäministeriö (varapuheenjohtaja)
	Kari Laine	kehittämisen neuvos, valtioneuvoston kanslia
	Stefan Lindström	ulkoasiainneuvos, suurlähettiläs, ulkoministeriö
	Tarmo Maunu	johtava asiantuntija, oikeusministeriö
	Sini Erholtz	erityisasiantuntija, sisäministeriö
	Mikko Soikkeli	tietohallintojohtaja, puolustusministeriö
	Jonna Korhonen	johtaja, opetus- ja kulttuuriministeriö, sijainen Tomi Halonen, opetusneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö
	Pentti Lähteenoja,	ylivohtaja, maa- ja metsätalousministeriö, sijainen Antti Vertanen, tietohallintojohtaja, maa- ja metsätalousministeriö
	Ismo Tiainen	ylivohtaja, ympäristöministeriö, sijainen tietohallintojohtaja Riitta Teiniranta, ympäristöministeriö
	Ari Vähä-Erkkilä	tietohallintopäällikkö, Kansaneläkelaitos
	Janne Viskari	pääjohtaja, Digi- ja väestötietovirasto, poistui klo 10.57
	Ari-Pekka Paananen	tietohallintojohtaja, Keski-Suomen hyvinvointialue
	Jari Poromaa	tietohallintojohtaja, Varsinais-Suomen hyvinvointialue
	Jani Mattsson	johtava tietoarkkitehti, Espoon kaupunki
	Tomas Lehtinen	tiedolla johtamisen päällikkö, Helsingin kaupunki
	Maria Nikkilä	johtaja, Tampereen kaupunki, paikalla klo 9.17-10.23
	Markus Pauni	strategia- ja kehitysjohtaja, Suomen Kuntaliitto ry
Pysyvät asiantuntijat	Heikki Talkkari	tietohallintoneuvos, valtiovarainministeriö, pääsihteeri

Petri Tuominen erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö

Esittelijät

erityisasiantuntija Tomi Kytölä, OKM
neuvotteleva virkamies Maaria Mäntyniemi, LVM
erityisasiantuntija Henriikka Tammes, VM

Digitalisaation ja datatalouden strateginen yhteistyöryhmä (VN/500/2024)
11.6.2024 kokouksen asialista.

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen (klo 9.02)

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja todettiin osallistujat.

Päätös: Hyväksyttiin kokouksen asialista.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (klo 9.03-9.05)

Päätös: Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

Liite 1, Edellisen kokouksen pöytäkirja

3. Toimintasuunnitelman esittely ja hyväksyminen (klo 9.05 – 9.17)

Heikki Talkkari esitteli digitalisaation ja datatalouden strategisen yhteistyöryhmän toimintasuunnitelman vuosille 2024-2027, jossa on huomioitu edellisen kokouksen keskustelut ja havainnot.

Esittelijä: Heikki Talkkari

Liite 2, Strategisen yhteistyöryhmän toimintasuunnitelma

Käytiin keskustelu toimintasuunnitelmasta:

- Esiin nostettiin digitalisaation käsitteen määrittelyn tarve; toimintasuunnitelmaan olisi hyvä avata tarkemmin mihin toimintasuunnitelmassa viitataan digitalisaation käsitteellä
- Sama haaste nostettiin esiin myös digiosaaminen -käsitteeseen liittyen
 - Digikompassi pohjustaa hyvin paljon ryhmän tekemää työtä, mutta esim. teknistä näkökulmaa digitalisaatio -käsitteen osalta ei siinäkään ole merkittävästi avattu
 - Koettiin oleelliseksi pohtia, onko digiosaaminen muutakin kuin tietotekniikan osaamista?
 - Hallinnon sisältä katsottuna digiosaaminen voidaan nähdä esimerkiksi palveluiden ja toimintamallien kehittämisen osaamisena, tiedon hallinnan ja hyödyntämisen osaamista, jne.

Päätös: Hyväksyttiin strategisen yhteistyöryhmän toimintasuunnitelma

4. Digikompassin osaaminen osa-alueen käsittely (klo 9.17-10.03)

Tomi Kytölä esitteli digikompassin osaamisen osa-alueita ja käsitellään mahdolliset linjauseitykset asiantuntijasihteeristön ehdotusten pohjalta.

Esittelijä: Tomi Kytölä, OKM

Liite 3, Osaaminen osa-alueen esittely

Yhteistyöryhmä otti kantaa linjausehdotuksiin ja niiden jatkotoimenpiteisiin:

- Medialukutaidon merkitystä korostettiin, ja nähtiin että tätä olisi tarpeen nostaa vielä vahvemmin esiin
 - keskustelussa nousi huomion kohteeksi erityisesti nuorten medialukutaito
- Digiosaamisesta puhutaan paljon, mutta oleellista sen yhteydessä olisi puhua myös yhteistyön mahdollisuuksista
 - eri ihmisryhmillä on havaittavissa hyvin erilaisia tarpeita digiosaamisen kehittämisessä
 - osaamisen kehittämisessä tärkeää on huomioida myös se, että keskitetään digitukea kansalaisten itse ilmaisemiin tarpeisiin ja osaamisen kehittäminen tapahtuu kansalaisten oman tahtotilan kautta
 - ihmiset kaipaavat hyvin käytännöllistä digitukea, mutta sen järjestäminen on usein haastavaa
- Digiosaamisen kehittämisen koettiin tarvitsevan myönteistä ja ihmisläheistä lähestymistapaa
- Keskustelussa pohdittiin, löytyykö aineistoa kansalaisten digiosaamisen tämänhetkisestä kokonaiskuvasta
 - Suomessa digitaitojen kokonaiskuva on hyvä, vaikkakin toki on myös ihmisryhmiä jotka tarvitsevat vahvaa käytännöntukea
 - todettiin, että edistynyt medialukutaito ja tiedonlukutaito ovat osaamista jota tarvitaan jokaisella sektorilla
 - myös kuntasektorilla on tehty selvitystyötä aiheeseen liittyen
- Digitukitoiminnalle ei ole toistaiseksi löydetty kansallista järjestäjää, olisiko tälle tarpeen pohtia julkisessa hallinnossa vastuutettua toimijaa
- Jos digitukea yhdistettäisiin kuntatasolla esim. kotihoitoon, nousee kysymykseksi resurssit sekä digitukea tarjoavien työntekijöiden oma osaamisen taso
- Lisäksi pohdittiin, onko yhteistyöryhmän toiminnassa tarkoitus käsitellä ulko- ja turvallisuuspolitiikan näkökulmaa

- ryhmän toiminnassa tärkeä huomio on, että osaamme ottaa huomioon myös näkökulmia jotka eivät ole itsestäänselviä digitalisaation ja datatalouden aihepiirin näkökulmasta
- ulko- ja turvallisuuspolitiikan näkökulman käsittely koettiin yhteistyöryhmässä tärkeäksi
- Yhteistyöryhmän työssä erityisen oleelliseksi nähtiin, että voidaan nostaa käsittelyyn sellaisia tarpeelliseksi koettuja aiheita myös toimintasuunnitelman ja digikompassin ulkopuolelta
- haasteena on miten ryhmän työaika riittää kaikkien tarpeellisten aiheiden käsittelyyn
- Tärkeää on, että viestintä ja tieto näistä digitukipalveluista on helposti saavutettavissa
- Osaaminen osa-alueen mahdollisesta kannanotosta todettiin, että siitä jatketaan valmistelua yhdessä OKM:n asiantuntijoiden kanssa ja asiaan palataan myöhemmässä vaiheessa.

Päätös: Merkittiin keskustelu tiedoksi ja huomioidaan linjauseesitykset jatkovalmistelussa.

5. Digikompassin infrastruktuuri osa-alueen käsittely (klo 10.03-10.35)

Maaria Mäntyniemi esitteli digikompassin infrastruktuurin osa-alueen ja yhteistyöryhmä käsitteli mahdolliset linjauseitykset asiantuntijasihteeristön ehdotusten pohjalta.

Esittelijä: Maaria Mäntyniemi, LVM
Liite 4, Infrastruktuuri osa-alueen esittely

Yhteistyöryhmä otti seuraavilla huomiolla kantaa linjausehdotuksiin ja niiden jatkotoimenpiteisiin:

- Koettiin oleellisena pohtia, millaisia operaattoreita datatalous tarvitsee onnistuakseen, ja mitä se tulee julkiselta hallinnolta vaatimaan
- Aina ei tunnusteta mikä on digitaalisen infrastruktuurin rooli muutoksen mahdollistajana
 - digitaalisen infran korjausvelka keskustelua tulisi pystyä kehittämään nykyisestä tilanteesta
 - nähtiin että yhteistyöryhmää ja asiantuntijasihteeristöä voi olla mahdollista hyödyntää siihen, että pohditaan digitaalisen infran korjausvelan selvitystarpeita
- Huomio keskusteluun: julkisesta hallinnosta puhuttaessa viittaamme usein lähinnä valtionhallintoon, ja kuntasektorin nostaminen mukaan keskusteluun vahvemmin on tarpeellista.

- Kuntasektorin ja valtionhallinnon välistä keskusteluyhteyttä on tarpeellista tiivistää. Toimintaehdotuksena esitettiin, että koottaisiin pienempi ryhmä keskustelemaan datatalouden osa-alueesta erityisesti kuntien ja hyvinvointialueiden edustajien kanssa, joka ehdotus sai kannatusta yhteistyöryhmän jäsenistön keskuudessa.
- Nähtiin myös tarpeelliseksi käsitellä konkreettisia käyttötapauksia, joiden kautta olisi mahdollista pyrkiä kehittämään ymmärrystä tarpeellisista tavoitteista
- Infrastruktuuri osa-alueen mahdollisesta kannanotosta todettiin, että siitä jatketaan valmistelua yhdessä LVM:n asiantuntijoiden kanssa ja asiaan palataan myöhemmässä vaiheessa.

Päätös: Merkittiin keskustelu tiedoksi ja huomioidaan linjauseesitykset jatkovalmistelussa.

6. Digisalkku digitalisaation ja datatalouden johtamisen työkaluna (10.35-10.50)

Henriikka Tammes-Peters esitteli digisalkkua, joka on digitalisaation ja datatalouden kehittämisen seuranta- ja johtamistyökalu. Salkkuun on koottu keskeisen digikompassia toimeenpanevat hankkeet ja muut kehittämistoimet. Käsittelyn painopisteenä oli hankeseuranta ja seurantatietojen hyödyntäminen.

Esittelijä: Henriikka Tammes-Peters, VM

Liite 5, Digisalkku esittely

Yhteistyöryhmän keskustelu:

- Kysyttiin, onko mahdollista saada dataa siitä, miten paljon digisalkun sisältö on käyty tarkastelemassa? Vastauksen kerrottiin, että käyttödataa on mahdollista saada Valtiokonttorilta
- Nähtiin haasteellisena se, että digisalkku sisältää ainoastaan ICT-kehittämishankkeet, vaikka sidonnaisuuksia digitalisaatioon löytyy paljon myös muista hankkeista
- Digisalkun tietojen vertailukelpoisuus koettiin myös paikoittain haasteellisena. Haasteista huolimatta digisalkun kaltainen työväline nähdään tarpeellisena
- Digisalkun käyttö pelkällä Virtu-kirjautumisella koettiin ongelmalliseksi, sillä se sulkee esimerkiksi kuntasektorin ja HV-alueet digisalkun käytön ulkopuolelle.
- Koettiin tarpeellisena, että myös kuntien ja hyvinvointialueiden digitalisatiorhankkeita pystyttäisiin analysoimaan

- Nähtiin että hankkeet, jotka koskettavat keskeisesti kunta-valtio-suhdetta, valtio-hyvinvointialue-suhdetta ja yhteistyötä lienevät tässä keskeisiä (kunta- ja hyvinvointialuekohtaisia hankesalkkuja ei ole tässä yhteydessä välttämättä mahdollista ottaa huomioon)
- Tällä hetkellä digisalkussa on suuri määrä erilaisia hankkeita, ja tulevaisuudessa saattaa olla tarpeen keskustella keskeisten seurattavien hankkeiden priorisoinnista
- Nähtiin että tulevaisuudessa hankesalkkujen tulisi rajapintojen kautta välittää tietoa keskenään.

Päätös: Merkittiin keskustelu tiedoksi ja kirjattiin yhteistyöryhmän huomiot toiminnan suunnittelussa.

7. Muuta asiat (klo 10.50-11.00)

Seuraavat kokoukset

- 25.9.2024
- 20.11.2024

8. Kokouksen päättäminen (klo 11.00)

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.00

Jakelu / Sändlista

Jäsenet